תלמוד בבלי · ראשונים · פסקי תוספות · סדר נשים

פסקי תוספות על כתובות

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פסקי תוספות על כתובות

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פסקי-תוספות-על-כתובות/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611161422 של הספרייה.

תוכן העניינים

פירוש א 10
פירוש ב 10
פירוש ג 10
פירוש ד 10
פירוש ה 10
פירוש ו 10
פירוש ז 10
פירוש ח 10
פירוש ט 10
פירוש י 11
פירוש יא 11
פירוש יב 11
פירוש יג 11
פירוש יד 11
פירוש טו 11
פירוש טז 11
פירוש יז 12
פירוש יח 12
פירוש יט 12
פירוש כ 12
פירוש כא 12
פירוש כב 12
פירוש כג 12
פירוש כד 12
פירוש כה 12
פירוש כו 13
פירוש כז 13
פירוש כח 13
פירוש כט 13
פירוש ל 13
פירוש לא 13
פירוש לב 13
פירוש לג 13
פירוש לד 13
פירוש לה 14
פירוש לו 14
פירוש לז 14
פירוש לח 14
פירוש לט 14
פירוש מ 14
פירוש מא 14
פירוש מב 14
פירוש מג 14
פירוש מד 15
פירוש מה 15
פירוש מו 15
פירוש מז 15
פירוש מח 15
פירוש מט 15
פירוש נ 15
פירוש נא 15
פירוש נב 15
פירוש נג 16
פירוש נד 16
פירוש נה 16
פירוש נו 16
פירוש נז 16
פירוש נח 16
פירוש נט 16
פירוש ס 16
פירוש סא 16
פירוש סב 17

פירוש סג 17
פירוש סד 17
פירוש סה 17
פירוש סו 17
פירוש סז 17
פירוש סח 17
פירוש סט 17
פירוש ע 18
פירוש עא 18
פירוש עב 18
פירוש עג 18
פירוש עד 18
פירוש עה 18
פירוש עו 18
פירוש עז 19
פירוש עח 19
פירוש עט 19
פירוש פ 19
פירוש פא 19
פירוש פב 19
פירוש פג 19
פירוש פד 20
פירוש פה 20
פירוש פו 20
פירוש פז 20
פירוש פח 20
פירוש פט 20
פירוש צ 20
פירוש צא 20
פירוש צב 20
פירוש צג 21
פירוש צד 21
פירוש צה 21
פירוש צו 21
פירוש צז 21
פירוש צח 21
פירוש צט 21
פירוש ק 21
פירוש קא 21
פירוש קב 22
פירוש קג 22
פירוש קד 22
פירוש קה 22
פירוש קו 22
פירוש קז 22
פירוש קח 22
פירוש קט 22
פירוש קי 22
פירוש קיא 23
פירוש קיב 23
פירוש קיג 23
פירוש קיד 23
פירוש קטו 23
פירוש קטז 23
פירוש קיז 23
פירוש קיח 23
פירוש קיט 23
פירוש קכ 23
פירוש קכא 24
פירוש קכב 24
פירוש קכג 24
פירוש קכד 24
פירוש קכה 24
פירוש קכו 24

פירוש קכז 24
פירוש קכח 24
פירוש קכט 24
פירוש קל 25
פירוש קלא 25
פירוש קלב 25
פירוש קלג 25
פירוש קלד 25
פירוש קלה 25
פירוש קלו 25
פירוש קלז 25
פירוש קלח 26
פירוש קלט 26
פירוש קמ 26
פירוש קמא 26
פירוש קמב 26
פירוש קמג 26
פירוש קמד 26
פירוש קמה 26
פירוש קמו 26
פירוש קמז 27
פירוש קמח 27
פירוש קמט 27
פירוש קנ 27
פירוש קנא 27
פירוש קנב 27
פירוש קנג 27
פירוש קנד 27
פירוש קנה 27
פירוש קנו 28
פירוש קנז 28
פירוש קנח 28
פירוש קנט 28
פירוש קס 28
פירוש קסא 28
פירוש קסב 28
פירוש קסג 29
פירוש קסד 29
פירוש קסה 29
פירוש קסו 29
פירוש קסז 29
פירוש קסח 29
פירוש קסט 29
פירוש קע 29
פירוש קעא 29
פירוש קעב 29
פירוש קעג 30
פירוש קעד 30
פירוש קעה 30
פירוש קעו 30
פירוש קעז 30
פירוש קעח 30
פירוש קעט 30
פירוש קפ 30
פירוש קפא 31
פירוש קפב 31
פירוש קפג 31
פירוש קפד 31
פירוש קפה 31
פירוש קפו 31
פירוש קפז 31
פירוש קפח 31
פירוש קפט 31
פירוש קצ 32

פירוש קצא 32
פירוש קצב 32
פירוש קצג 32
פירוש קצד 32
פירוש קצה 32
פירוש קצו 32
פירוש קצז 32
פירוש קצח 33
פירוש קצט 33
פירוש ר 33
פירוש רא 33
פירוש רב 33
פירוש רג 33
פירוש רד 33
פירוש רה 33
פירוש רו 34
פירוש רז 34
פירוש רח 34
פירוש רט 34
פירוש רי 34
פירוש ריא 34
פירוש ריב 34
פירוש ריג 34
פירוש ריד 34
פירוש רטו 35
פירוש רטז 35
פירוש ריז 35
פירוש ריח 35
פירוש ריט 35
פירוש רכ 35
פירוש רכא 35
פירוש רכב 35
פירוש רכג 36
פירוש רכד 36
פירוש רכה 36
פירוש רכו 36
פירוש רכז 36
פירוש רכח 36
פירוש רכט 36
פירוש רל 36
פירוש רלא 36
פירוש רלב 37
פירוש רלג 37
פירוש רלד 37
פירוש רלה 37
פירוש רלו 37
פירוש רלז 37
פירוש רלח 37
פירוש רלט 37
פירוש רמ 38
פירוש רמא 38
פירוש רמב 38
פירוש רמג 38
פירוש רמד 38
פירוש רמה 38
פירוש רמו 39
פירוש רמז 39
פירוש רמח 39
פירוש רמט 39
פירוש רנ 39
פירוש רנא 39
פירוש רנב 39
פירוש רנג 39
פירוש רנד 40

פירוש רנה 40
פירוש רנו 40
פירוש רנז 40
פירוש רנח 40
פירוש רנט 40
פירוש רס 40
פירוש רסא 40
פירוש רסב 40
פירוש רסג 41
פירוש רסד 41
פירוש רסה 41
פירוש רסו 41
פירוש רסז 41
פירוש רסח 41
פירוש רסט 41
פירוש רע 41
פירוש רעא 42
פירוש רעב 42
פירוש רעג 42
פירוש רעד 42
פירוש רעה 42
פירוש רעו 42
פירוש רעז 42
פירוש רעח 42
פירוש רעט 42
פירוש רפ 43
פירוש רפא 43
פירוש רפב 43
פירוש רפג 43
פירוש רפד 43
פירוש רפה 43
פירוש רפו 43
פירוש רפז 43
פירוש רפח 43
פירוש רפט 44
פירוש רצ 44
פירוש רצא 44
פירוש רצב 44
פירוש רצג 44
פירוש רצד 44
פירוש רצה 44
פירוש רצו 44
פירוש רצז 44
פירוש רצח 44
פירוש רצט 45
פירוש ש 45
פירוש שא 45
פירוש שב 45
פירוש שג 45
פירוש שד 45
פירוש שה 45
פירוש שו 45
פירוש שז 45
פירוש שח 46
פירוש שט 46
פירוש שי 46
פירוש שיא 46
פירוש שיב 46
פירוש שיג 46
פירוש שיד 46
פירוש שטו 46
פירוש שטז 47
פירוש שיז 47
פירוש שיח 47

פירוש שיט 47
פירוש שכ 47
פירוש שכא 47
פירוש שכב 47
פירוש שכג 47
פירוש שכד 48
פירוש שכה 48
פירוש שכו 48
פירוש שכז 48
פירוש שכח 48
פירוש שכט 48
פירוש של 48
פירוש שלא 48
פירוש שלב 49
פירוש שלג 49
פירוש שלד 49
פירוש שלה 49
פירוש שלו 49
פירוש שלז 49
פירוש שלח 49
פירוש שלט 50
פירוש שמ 50
פירוש שמא 50
פירוש שמב 50
פירוש שמג 50
פירוש שמד 50
פירוש שמה 50
פירוש שמו 51
פירוש שמז 51
פירוש שמח 51
פירוש שמט 51
פירוש שנ 51
פירוש שנא 51
פירוש שנב 51
פירוש שנג 51
פירוש שנד 52
פירוש שנה 52
פירוש שנו 52
פירוש שנז 52
פירוש שנח 52
פירוש שנט 52
פירוש שס 52
פירוש שסא 53
פירוש שסב 53
פירוש שסג 53
פירוש שסד 53
פירוש שסה 53
פירוש שסו 53
פירוש שסז 53
פירוש שסח 54
פירוש שסט 54
פירוש שע 54
פירוש שעא 54
פירוש שעב 54
פירוש שעג 54
פירוש שעד 54
פירוש שעה 54
פירוש שעו 55
פירוש שעז 55
פירוש שעח 55
פירוש שעט 55
פירוש שפ 55
פירוש שפא 55
פירוש שפב 55

פירוש שפג 55
פירוש שפד 56
פירוש שפה 56
פירוש שפו 56
פירוש שפז 56
פירוש שפח 56
פירוש שפט 56
פירוש שצ 56
פירוש שצא 56
פירוש שצב 56

פירוש א

יבם שעמד בדין וברח או חלה אחר שעמד בדין ונתרצה לייבם חייב במזונותיה. ד"ה לפיכך: דף ב' ע"ב

פירוש ב

גט שכתוב בו שבוע שנה חדש שבת כשר. ד"ה דילמא לאפוקי:

פירוש ג

גט מאוחר כשר. בא"ד:

פירוש ד

בשעת קידושין אומר כדת משה וישראל. ד"ה אדעתא: דף ג' ע"א

פירוש ה

אונס דלא שכיח כלל לכ"ע יש אונס. אונס דשכיח או שכיח ולא שכיח אין אונס. ד"ה א"ד:

פירוש ו

ועתה נוהגין לישא אף בו' בשבת. ד"ה אי איכא:

פירוש ז

ר"ת התיר בת ישראל שהמירה דתה לעבודת כוכבים ובא עליה עובד כוכבים שיכול לקיימה כשנתגייר וריב"ם חולק. ד"ה ולדרוש להו: דף ג' ע"ב

פירוש ח

כשהיא קרקע עולם אינה חייבת למסור עצמה למיתה דאינה עושה מעשה. בא"ד:

פירוש ט

חתן שבא על אשתו ישינה עמה באבלו (נ"ל טעות ולכן נקדתי כי אדרבה מוכח מהתוס' דיבור ובועל כו' דבאבילות אסור אפילו בעל וכן איתא להדיא בגמרא ע"ש אכן אחר

העיון י"ל דר"ל אבילות דעלמא ואז מותר לישן אם בעל ודוקא בהא אבילות דמת לו מת אסור כיון דאקילו ביה רבנן אבל מ"מ מהתוספות אין להוכיח דבר רק מהגמרא ודו"ק):

פירוש י

נעילת סנדל ועטיפת ראש וכפיית מטה באונן מותר ומקילין טפי באנינות דאורייתא מאבילות דרבנן. ד"ה בועל: דף ד ע"א

פירוש יא

אין חופה דוחה שאר אבילות כי אם אביו של חתן או אמה של כלה. ד"ה אבל:

פירוש יב

מתה אשתו אסור לישא אחרת עד שיעברו שלש רגלים אין לו בנים נושא אחר ל' יום יש לו בנים קטנים נושא אחר ז' תוך ל' ובועל אחר שלשים. אם יש לו בנים קטנים מותר לישא ואפילו אם היא אבילה. בא"ד:

פירוש יג

מת אביו ואמו יכול לכנוס תוך י"ב חדש אפי' יש לו בנים. בא"ד:

פירוש יד

על כל מתים אסור לילך לבית המשתה כל ל' על אביו ואמו י"ב חדשים אא"כ של מצוה. ביבמות כתבתי מה קרוי סעודת מצוה. בא"ד:

פירוש טו

דברים שבצנעה אסור אפילו בשבת בימי אבלו. ד"ה אבל דברים:

פירוש טז

נדה אסורה בפריסת סדין לבעלה ואשה עושה לבעלה אפי' הכניסה לו ד' שפחות. ד"ה והצעת: ע"ב

פירוש יז

הצעת כרים וכסתות מותר לנדה ואשה אינה עושה אותן לבעלה אם הכניסה לו ג' שפחות. בא"ד:

פירוש יח

אבלים הנשארים בבית מיד אחר שיחזרו פניהם מן המת חל עליהם אבילות ד"ה עד שיסתום:

פירוש יט

גולל מטמא כשפירש ולא כשטמון בקרקע. גולל הוא המצבה. בא"ד:

פירוש כ

ע"כ דרך לשחוט עופות ובד' פרקים שוחטין בהמות. ד"ה אלא: דף ה

פירוש כא

מוהל דלא מייץ דמא סכנתא היא ומעבירין ליה והוא דוחה שבת. ד"ה דם מיפקד: ע"ב

פירוש כב

מלאכה שאינה צריכה לגופה הגם דשריא משום צערא אפ"ה גבי מצוה היא אסורה ומתירין יותר משום צער ממה שמתירין משום מצוה לר"ת: ד"ה לדם הוא:

פירוש כג

פסיק רישיה דלא ניחא ליה אסור אלא במקום צער או מצוה. והערוך ור"ת חולקין. ד"ה האי מסוכרייתא: דף ו ע"א. מסננין יין בסודרין. בא"ד: (משנה היא בפרק תולין):

פירוש כד

אסור לסחוט בשאר משקין כגון יין ושמן כמו במים. בא"ד:

פירוש כה

אשה מערמת וטובלת בבגדיה. בא"ד:

פירוש כו

הוצאת קטן לטייל מותר בי"ט. ד"ה מתוך: דף ז ע"א

פירוש כז

לצורך עובד כוכבים שרי לדידן להוציא. בא"ד: (עיין בפנים דמשמע דאינו שרי אפי' אי הוי רה"ר שלנו כחצר שאינה מעורבת אכן בתוספות דפרק קמא דביצה משמע דשרי ע"ש):

פירוש כח

מותר לבעול ולעשות סעודה בשבת. ד"ה והלכתא שם:

פירוש כט

ברכת אירוסין לאשה המתקדשת ע"י שליח יש לספק בו. ד"ה שנאמר: ע"ב

פירוש ל

התחיל סעודה בליל ה' והוא יומא קמא מברך גם למחר ז' ברכות וכן הותחלה יום ד' ולא נגמרה עד הלילה מברך ז' ברכות בלילה וביום. (זה אינו בתוספות שלנו ושאנ"ץ הוא):

פירוש לא

בני אדם שלא נזדמנו לנישואין אין לברך שבעה ברכות. כשחתן הולך עם כלתו לעיר אחרת אין לברך אלא בבית חתנים. (ג"ז אינו בתוס' שלנו):

פירוש לב

פנים חדשות הן בני אדם שמרבין בשבילן השמחה יותר. ד"ה והוא:

פירוש לג

ברכות לעסוק בד"ת והערב נא ברכה אחת היא. ד"ה שהכל: דף ח

פירוש לד

ברכות אבלים שבברכת המזון בעשרה: ד"ה כי תניא: ע"ב

פירוש לה

ראה שזינתה אשתו אף בלא עדים אסורה לו. ד"ה קינוי: דף ט

פירוש לו

המקדש בעד אחד אין חוששין לקידושיו. ד"ה ומי אמר:

פירוש לז

מהיום אם מתי לא חל מאותה שעה ממש. ד"ה כל היוצא: ע"ב

פירוש לח

אשת כהן שנאנסה לא הפסידה כתובתה. תד"ה אי למיתב:

פירוש לט

היא אומרת משארסתני נאנסתי נאמנת: [ד"ה לא]

פירוש מ

כותבין בכתובת בתולה כסף זוזי מאתן דחזי ליכי מדאורייתא. ד"ה אמר ר"נ: דף י

פירוש מא

[החמשים] שקל אין נותנין יותר אף אם הוסיפו עליו במקום אחד אלא כשהוסיפו בכ"מ כמו בפדיון הבן: ד"ה נותן:

פירוש מב

ירושלמי כתובה במטבע היוצא. בא"ד:

פירוש מג

יש זכייה לקטן מן התורה לפי גירסת ספרים דב"מ והא דאין שליחות לקטן היינו דווקא בדבר שיש בו קצת חובה. ד"ה מטבילין: דף יא

פירוש מד

ראוי לכתוב דחזי ליכי (מדאורייתא) בתוספות שמוסיפין לכהנות ולמיוחסות. ד"ה בית דין: דף יב ע"ב

פירוש מה

איני יודע אם הלויתני מעולם פטור אבל הלויתני ואיני יודע אם פרעתיך חייב: ד"ה מנה לי:

פירוש מו

אין אוסרים על יחוד אשת איש אם לא שיהיה נואף והיו מלקין על יחוד פנויה: ד"ה מעלה: דף יג

פירוש מז

פירש א' מעשרה ובעל ותפס הבן מוציאין מידו. ד"ה פשיטא: ע"ב

פירוש מח

יוחסין בעי' תרי רובי וספק ספיקא לא מהני. ד"ה אלמנה: דף יד

פירוש מט

חוץ לבית לא חשיב קבוע אלא בבית. ד"ה דילמא: דף טו

פירוש נ

בפיקוח נפש אין הולכים אחר הרוב וחיישינן למיעוט. (אינו בתוס' אבל מוכח הוא מהגמ'): [ועיין בגליון תוספות ישנים]:

פירוש נא

ספק עובד כוכבים ספק ישראל אין חייב להחיותו: ד"ה אם רוב: ע"ב

פירוש נב

מפרנסים עניי עובדי כוכבים עם עניי ישראל. ד"ה להחזיר:

פירוש נג

הטוען אחר מעשה ב"ד לא אמר כלום מ"מ [אם אין כתובה בידה] נאמן לומר פרעתיך מנה במגו דאלמנה נשאתיך או פרעתיך הכל במגו דאין את אשתי. ד"ה וליחוש: דף ט"ז ע"ב

פירוש נד

מת מצוה אין נוטלין אותו ממקום שנמצא. ד"ה מבטלין: דף יז

פירוש נה

שימוש ת"ח גדול מלימודה. בא"ד:

פירוש נו

מבטלים ת"ת לכל מתים אפי' אינו מת מצוה. ד"ה להוצאת:

פירוש נז

מת בעיר מבטלין כולן מלאכתן בשעת הוצאתו. בא"ד:

פירוש נח

מלאכה מבטלין אף למאן דלא קרי ותני אבל ת"ת לא מבטלין אלא דוקא למאן דקרי ותני. ד"ה אבל: ע"ב

פירוש נט

אכלה בפני האב שנה ובפני הבן שנה ובפני הלוקח שנה הוי חזקה ר"ת פירש דהיינו שהיה הבן גדול בתחלת חזקה. (היינו דווקא לרשב"א עיין בפנים) ד"ה ואחת:

פירוש ס

מודה מקצת גבי פקדון חייב שבועה. ורש"י חולק. ד"ה חזקה: דף יח

פירוש סא

לא אמרי' מגו דחשיד אממונא חשיד אשבועתא: ד"ה ובכולי: ע"ב

פירוש סב

בשבועה דרבנן לא אמרינן מתוך שאינו יכול לישבע משלם. בא"ד:

פירוש סג

לא אמרינן מגו בב' עדים אלא במקום דאי בעי הוו שתקי. ד"ה אין נאמנים:

פירוש סד

פלגינן דיבורא היכא דאינן מכחישין גוף העדות כמו פלוני רבעני. ד"ה ואין אדם:

פירוש סה

בעדות בעינן תחלתו וסופו בכשרות. ד"ה מלוה:

פירוש סו

בפרהסיא בכולהו יהרג ואל יעבור: ד"ה דאמר מר. דף יט

פירוש סז

המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול. ד"ה וכגון: שטר ביד שליש אין יכול למחול. בא"ד: (כל מה שנקדתי לא מצאתי לא בתוספות שלנו ולא בשאנ"ץ ולע"ד טעות הוא דהא אפילו כשמכר השטר ושטר ביד הלוקח דאין לך שליש גדול מזה אפ"ה יכול למחול כ"ש כשהוא ביד שליש. ולע"ד שצריך להיות במעמד ג' הגם כי אינו מוכח גם זה מהתוס' כאן מ"מ הדין הוא אמיתי כדאיתא פר"ק דב"מ ודו"ק):

פירוש סח

הנושה בחבירו מנה וחבירו בחבירו נוטלין מזה ונותנין לשני. ד"ה מנין:

פירוש סט

כותבין שטר ללוה אע"פ שאין מלוה עמו למוסרו ללוה ולא למלוה. ד"ה אעולה:

פירוש ע

על פה לא אתי ומרע לשטרא אפי' ע"י מגו. (וצ"ע כי זה לר"נ אבל למר בר רב אשי דקי"ל כוותיה בכל דוכתא בר ממיפך שבועה וחיורי לא הוי הכי עיין בפנים). ד"ה אמר רב נחמן: דף יט ע"ב
מודה בשטר שכתבו צריך לקיימו (אפשר שהוא שאנ"ק ועיין במסכת שבת פרק המוציא דף ע"ח):

פירוש עא

בדבר ספק אם תקפו מוציאין אותו מידו. ד"ה ואוקי: דף כ

פירוש עב

לרש"י המע"ה היינו כל דאלים גבר. בא"ד:

פירוש עג

ב' כתי עדים המכחישות זו את זו כל אחת באה בפני עצמה ומעידה דאוקמי' אחזקה. ד"ה אלא אמר ר"נ:

פירוש עד

אותו ממון שמעידין עליו אוקי בחזקת בעלים הראשונים ומטלטלין בחזקת המחזיק (וצ"ע). ד"ה ואוקי ממונא:

פירוש עה

אין מקיימין שטר [משטר] שביד המלוה ע"י דמוי חתימה לחתימה אם לא שמכיר על ידי טביעת עין. ד"ה דילמא:

פירוש עו

אין לקיים מדומיא חתימתו לכתיבת ספר שכתב. (מרדכי): עדים יכולים להעיד ראינו שטר שנתקיים בב"ד ועד אחד בשטר לא חשיב שטר: ד"ה ור' יוחנן:

פירוש עז

עד אחד בכתב ועד אחד על פה לא מצטרפו ואם אחד בשטר והשני אומר ראיתי שנמסר השטר מן הלוה למלוה מהני (כל מה שנקדתי צ"ע כי לפום ריהטא מתוס' משמע בהיפך ואין לישבו באופן אחר אם לא שנאמר שודאי לפסקים אלו דהא דמתרצין התוס' דאין מצטרפין כשאחד ראה מסירת השטר היינו דוקא לחד תירוץ אבל לפי האמת של ועוד אומר ר"י או לירושלמי אינו כן אכן ק"ק מנליה דפליגי וצ"ע גם י"ל הפשט מתוס' בע"א דמה שאומר התוס' דהתם איירי היינו מהדיוק לדקדק דמצטרפין בשראה מסירת השטר ואז הוי א"ש אבל לכל בר שכל היודע סוגיית התוס' רואה דאינו כן ואין להאריך ודו"ק) [א"ה במ"כ לא דק כי המעיין בתוס' ב"ב דף קסה ד"ה אמר אביי יראה בפשיטות דלק"מ ואלו הפסקים שפטו משפט צדק וק"ל]. בא"ד:

פירוש עח

יכולין לשלוח בכתב עדותו לב"ד. בא"ד:

פירוש עט

אינו שטר אם לא שנעשה מדעת הלוה אם לא שכתוב כתיקון חכמים ובלשון שטר: בא"ד:

פירוש פ

לא לחתום איניש חתימת ידיה אלא אחספא או בריש מגילתא. ד"ה ודוקא: דף כא

פירוש פא

הוציא עליו כתב ידו גובה ואינו נאמן לומר פרעתי. לר"י לאפוקי האלפס"י. ד"ה הוציא:

פירוש פב

אפי' כתב הנפק צריך לקיימו. ד"ה עד ודיין:

פירוש פג

פרוזבול א"צ קיום. בא"ד

פירוש פד

כותבין הרשאה אפי' אמטלטלי דכפריה וכתבינן הנפק קודם שיעידו העדים על חתימתן. ד"ה האמר. ע"ב

פירוש פה

דיינים שראו עדות בלילה אין יכולין לדון עליה אם לא ע"פ שמיעה: ד"ה וש"מ:

פירוש פו

עדים הקרובים לדיינים יכולים להעיד. ד"ה הנח:

פירוש פז

בדאורייתא אין המעיד נעשה דיין אך הרואה ביום נעשה דיין ובדיני נפשות אף הרואה אינו נעשה דיין ובדרבנן אף המעיד נעשה דיין: בא"ד

פירוש פח

שנים שאמרו על אדם שפסול הוא כל העולם אין יכולים להכחישן. ד"ה תרי ותרי: דף כב

פירוש פט

ג' שישבו לקיים השטר ומת אחד מהן ולא כתבו וחד ליתוהי כשר. ד"ה במותב:

פירוש צ

קיום שטרות בשלשה אפי' לשמואל דסבר ב' שדנין דיניהם דין. ד"ה ודלמא:

פירוש צא

קדשתי את בתי ולאח"ז אמר לפלוני וע"י מגו נאמן לעולם וצ"ע. ד"ה מנין:

פירוש צב

אמרה טמאה אני ואח"כ אמרה טהורה אני ונתנה אמתלא לדבריה נאמנת. ד"ה חזרה: ע"ב

פירוש צג

בשנים אין חוששין לגומלין. ד"ה כגון:

פירוש צד

עד אחד אומר מת וע"א אומר לא מת ובאו בבת אחת אפילו אם ניסת תצא ע"א אומר מת והתירוה ואח"כ בא השני ואמר לא מת ניסת לא תצא אבל לא לכתחלה. ד"ה אי הכי: אשה שאמרה לבעלה בפניו גירשתני נאמנת. גמ' הוא:

פירוש צה

מסיח לפי תומו כשר בתרומה דרבנן אפי' ע"פ עצמו ושבויה אין בעלה נאמן מסיח לפי תומו. ד"ה וכן ב' אנשים: דף כד

פירוש צו

הבא ואומר ישראל אני משיאין לו אשה ולא חיישינן שמא פסול הוא: ד"ה אבל:

פירוש צז

וא"צ בדיקה אף להכשיר בתו לכהונה אם לא יצא עליו ערעור: בא"ד

פירוש צח

אין עם הארץ חשוד לא על חדש ולא על שביעית: ד"ה שלי חדש:

פירוש צט

כשכלי אומנתו בידו שמשתמש בהן בטהרה לא חיישינן לגומלין בכהן לר"ח ולא לרש"י. ד"ה בשכלי: ע"ב

פירוש ק

הוחזקו ב' יוסף בן שמעון ואחד חתום כהן בשטר מעלין אותו ליוחסין: ד"ה אמנה:

פירוש קא

הפשט ונתוח לא היו מניחים לעשות אלא למיוחסים המשיאים לכהונה: ד"ה חד אמר:

פירוש קב

אין שם כהן לא יקרא לוי במקומו. (אינו בתוס' שלנו) [והוא בתוס' גיטין דף נט ע"ב ד"ה נתפרדה וע"ש]:

פירוש קג

לכל הפירושים אין לקרות לוי במקום כהן אם יש ישראל גדול הימנו: ד"ה שקרא: דף כה ע"ב

פירוש קד

במקום שאין ידוע שהוא קרובו נאמן לו להעיד לכהונה. (ולע"ד נראה דצ"ל אינו נאמן פירוש אע"ג דאיכא מגו דמצי למימר לאו קרוב אני. עיין בפנים). ד"ה הרי:

פירוש קה

היו לו מאתים זוז נוטל מעשר ראשון. ולא מעשר עני. ד"ה אין בתר: דף כו

פירוש קו

אין לתת מעשרותיו לעני אחד. בא"ד.

פירוש קז

קול אינו פוסל במקום עד וחזקה. ד"ה ואתא:

פירוש קח

חזקת האב והאם מועלת לבן להעמידו אחזקתיה: ד"ה אנן: ע"ב

פירוש קט

האשה שנחבשה ע"י ממון מותרת לבעלה כהן ע"י נפשות אסורה לבעלה ישראל. ד"ה ע"י ממון וע"י נפשות:

פירוש קי

ספק טומאה ברה"ר צריך האדם לטבול. ד"ה והלך באחד: דף כז

פירוש קיא

באו שנים לשאול שעשו טהרות זה אח"ז בשני שבילין אחד טמא ואחד טהור טהורות ולא יאכלם אדם אחד: ד"ה ואם:

פירוש קיב

אין לומר על אדם שיצטרך להביא עדים אם לא בהוכחה. ד"ה א"ל אית לי: ע"ב

פירוש קיג

כהן המגרש אשתו לא תדור עמו במבוי אבל ניסת לא ירחיק רק ג' בתים. ד"ה ואם היה: דף כח

פירוש קיד

כפר קטן כמבוי לענין גרושת כהן אבל כפר בינוני לא: ד"ה כפר:

פירוש קטו

מלקות קל יותר משמתא. ד"ה רב הונא:

פירוש קטז

אנו מאמינים לנשים בניקור ובחלה אף שהן מדאורייתא הואיל ובידה. ד"ה אילו:

פירוש קיז

מדאורייתא א"צ שום קיום לשטר ד"ה קיום:

פירוש קיח

מקום הקבר אינו מטמא בבית הפרס. (ר"ל ע"י נפוח) ד"ה בבית הפרס: ע"ב

פירוש קיט

אפילו ברה"ר טמא בית הפרס. בא"ד

פירוש קכ

אדם יכול לשמור עצמו מפשיעת עצמו אם לא שנגזר עליו. ד"ה הכל בידי שמים: דף ל

פירוש קכא

תולדות האדם והמאורעים שבאין עליו הכל בידי שמים: בא"ד

פירוש קכב

אין לתמוה על העבריינים ועובדי כוכבים שמתים על מטתם. ד"ה דין: ע"ב

פירוש קכג

גזל ולא נתייאשו הבעלים ובא אחר ואכלו ואין ראוי עוד כלום אינו גובה מן השני. [ר"ל כשתחב לו חבירו לתוך פיו עיין בפנים ודו"ק]: ד"ה ואי דלא:

פירוש קכד

גט שיכול לנתקו ולהביאו אצלו לא הוי גט ואינו קונה במציאה כשיכול לנתקה ואין מגרע זכיית מי שבידו. בא"ד:

פירוש קכה

אפי' אם זה נהנה וזה לא חסר פטור אם היה מזיק לו כל שהוא אפי' פחות משוה פרוטה צריך לפרוע לו כולו. ד"ה לא צריכא:

פירוש קכו

מיתה לזה ותשלומין לזה פטור. (זה דוקא לר"ת וריב"א חולק גם מר"י לא משמע הכי). ד"ה רב אשי:

פירוש קכז

הגבהה פחות מג' לא הוי הגבהה ומה שתפוס בידו ובפיו לא צריך הגבהה ג'. ד"ה דאי בעי: דף לא

פירוש קכח

משיכה אינה קונה ברה"ר רק להתחייב באונסין. ר"י וריצב"א חולק. ד"ה וברה"ר: ע"ב

פירוש קכט

התראת ספק לא שמה התראה היינו כשהמותרה עצמו ספק. ד"ה ניתרי: דף לג

פירוש קל

כל זמן שעוסקים בדבר אחד זה אח"ז הכל קרוי תוך כדי דיבור. ד"ה ותרי:

פירוש קלא

חייב למסור עצמו אפי' כשמיסרין אותו ביסורין קשין לעבוד עבודת כוכבים. ד"ה אלמלי: ע"ב

פירוש קלב

לחד תירוץ אם א' שחט רוב שנים לאדם בשוגג אינו חייב גלות ובחבורה אחרת חייב. ד"ה דילמא:

פירוש קלג

המבשל בשבת בשוגג יאכל בו ביום במזיד לא יאכל גם לאחרים עד מ"ש (היינו דוקא לר"מ אבל ר"י ור"י הסנדלר חולקין עיין בפנים). ד"ה המבשל. דף לד

פירוש קלד

דינא דגרמי לא הוי אלא מדרבנן אפי' לר"מ אבל ר"ש דאמר דבר הגורם לממון כממון דמי אפי' בדאורייתא: ד"ה סבר לה:

פירוש קלה

שאל אביהן פרה והיתומים משתמשים בה חייבים בגניבה ואבידה. ד"ה מתה: ע"ב

פירוש קלו

טבחוה ואכלוה נתחייב האב ונשתעבדו נכסיו שהיה לו להגיד להם: ד"ה אבל:

פירוש קלז

לרש"י כל הנשים אסורות לשמש במוך ולהשחית זרע ור"ת פירש שלש נשים צריכות לשמש במוך ושאר נשים יכולות נמי לשמש במוך: ד"ה שלש: דף לט

פירוש קלח

צ"ע אם ב' חוטי לבן של פשתן וב' של צמר פוטרין בכל טליתות שלא במקום תכלת: ד"ה כגון: דף מ

פירוש קלט

אם תפס בבבל את המזיק לא מפקינן מיניה. אבל דבר אחר מפקינן מיניה. ד"ה אי תפס. דף מא ע"ב

פירוש קמ

כשיש אלמנה ובנים ובת האלמנה ניזונת והבת תשאל על הפתחים אבל כשאין אלא אלמנה ובנים או אלמנה ובת לא. ד"ה עשו: דף מג

פירוש קמא

מתנה דאית ביה אחריות אית ביה משום דינא דבר מיצרא. ד"ה משום: דף מד

פירוש קמב

נותן בעין יפה נותן. בא"ד:

פירוש קמג

שטר שיצא אחר שטר ובו כתוב תוספת לא ביטל את הראשון. ד"ה והלכתא:

פירוש קמד

אין לגייר גר קטן אא"כ תובע להתגייר או אביו מביאין אותו להתגייר. ד"ה הגיורת:

פירוש קמה

עיר שרובה עובדי כוכבים בטילה קדושת היקף חומה. ד"ה על פתח ב"ד: דף מה ע"ב

פירוש קמו

לוה שדה שאם ישטפנה נהר יפרע שדה וחצי צ"ע אי הוי רבית וכן י' גפנים בוסר בי"א אבל כשיושב בבית בשכר המתנת מעותיו הוי רבית. ד"ה אתיא: דף מו

פירוש קמז

נערה אפילו אינה סמוכה על שולחן אביה מציאתה של אביה משא"כ בקטן. ד"ה משום איבה: דף מז ע"א

פירוש קמח

תוספת שעה אחת קודם י"ט הוי דאורייתא: ד"ה דמסר:

פירוש קמט

מסירת האב לשלוחי הבעל או נישואין בלא סעודה שרי בי"ט: בא"ד:

פירוש קנ

חתן שמתה אשתו ואבי הכלה מוחזק בנדוניא לא זכה הבעל ותקנת ר"ת כשתמות תוך שנה ראשונה. ד"ה כתב לה:

פירוש קנא

לקח פרה ומתה או נטרפה אין המקח בטל: ד"ה שלא: ע"ב

פירוש קנב

זבין ולא איצטריך לזוזי הדרי זביני: בא"ד: ארוסה אין לה קבורה (גמ' הוא דף נג):

פירוש קנג

אין האשה יכולה לומר איני נפדת ואיני נותנת פירות. ד"ה זימנין:

פירוש קנד

נשתטה זנין אשתו ובניו ובנותיו אם פרנסם קודם לכן. הלך למדינת הים אין זנין (אשתו) בניו ובנותיו אפי' פרנסם מקודם. ד"ה ולא שאני: דף מח

פירוש קנה

בניו קטני קטנים לכ"ע חייב לזונן: ד"ה כשהם: דף מט ע"ב

פירוש קנו

רשאין בני העיר להסיע על קיצתן. ד"ה אכפייה:

פירוש קנז

בני העיר כופין זה את זה לצדקה. בא"ד:

פירוש קנח

מלוה על פה גובה מן היורשין. ד"ה הוא ואשתו:

פירוש קנט

אשה גובה כתובתה ממטלטלי דיתמי וכן ממטלטלי דמתנת ש"מ ולא ממטלטלי דמתנת בריא ומזונות לא גבי אפי' ממקרקעי ולא מלקוחות:

פירוש קס

הכותב נכסיו לבניו או נתנן או נתנו היתומים הוא ניזון מהן אבל לאחר אין ניזון כי אם אשתו (נלע"ד דיש טעיות הרבה הגם כי ראיתי בג' פסקי תוספות ובכולם הוא כן מ"מ נראה טעיות חד מה שכתב אבל לאחר אין ניזון כ"א אשתו זה אינו דאפי' אשתו אין ניזונית והוא עצמו כתב בסימן דלעיל דמזונות לא גביא ממתנת בריא. ולע"ד צ"ל אין ניזון אפי' אשתו. גם מה שפסק הכותב נכסיו לבניו כי הוא ניזון מהם הוי נגד הילכתא דגמרא דהגמרא פוסק דלא כר' אילעא והיינו לפחות דהוא אינו ניזון מהם ולע"ד צ"ל היא ודו"ק). בא"ד:

פירוש קסא

אל יבזבז יותר מחומש בפעם ראשונה ומכאן ואילך יתן בכל שנה חומש מן הריוח. ד"ה אל יבזבז: דף נ ע"א

פירוש קסב

בן חמש למקרא לגלגל עמו ולא למוספי ליה כתורא ובן י' למשנה לגלגל עמו ולא ירד לחייו עד י"ב. בר שית מוספי ליה כתורא למקרא. ד"ה וספי וד"ה בר שית:

פירוש קסג

תינוקת לתעניתא בת י"ב ויום אחד ולית לן השלמה דרבנן: ד"ה ובת:

פירוש קסד

חינוכן שנה לפני גדלותן. בא"ד:

פירוש קסה

בעל הנותן מתנה לאשתו קנתה ואין הבעל אוכל פירות: ד"ה הבעל:

פירוש קסו

כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך ובפירותיהן מכרה ונתנה קיים: בא"ד:

פירוש קסז

פרנסה שמין באב היינו לגריעותא ולא למעליותא ליתן יותר מעישור נכסים אם האב וותרן. ד"ה ומאי עלייה: דף נ ע"ב

פירוש קסח

כשחכם פוסק הוראה יש לו לפסוק בלשון דליכא למיטעי: ד"ה וא"ל:

פירוש קסט

טעה בדבר משנה כל חכם מחזיר הדין אך אין דרך בעלי דינים לשמוע אלא לדייניו. ד"ה א"ל:

פירוש קע

כל העומד לגזוז כגזוז דמי. ד"ה סוף: דף נא ע"א

פירוש קעא

בזמן הזה גביית כתובה ממטלטלין ומזונות ופרנסה וכתובת בנין דכרין. ד"ה ממקרקעי:

פירוש קעב

אדם יכול לפדות את עצמו ואת אשתו בהרבה יותר מדמיו. ד"ה והיו: דף נב

פירוש קעג

אין חייב לפדות את אשתו אלא פעם אחת ולר"ח צריך לפדות גם בפעם אחרת בכדי דמיה. ד"ה רצה:

פירוש קעד

הן הן דברים הנקנין באמירה בעמדו וקדשו ולא בקדשו קודם האמירה. ד"ה השתא: דף נג ע"א

פירוש קעה

לכ"ע דרשינן לשון הכתוב בשטרות ומדרש כתובה אפי' היכא שבא לגרע כחה (וצ"ע מה לשון לכ"ע כי אינו מכוון עם התוספות שלנו): ד"ה שאין:

פירוש קעו

מדור אלמנה כשאין שם אלא בית צר יכולים לגרשה משם וכשיש בתים טובים אין להחליף לה ממה שנשתמשה בחיי בעלה לגרוע או שמא אפי' לכיוצא בו: ד"ה בביתי: דף נד ע"א:

פירוש קעז

תבעוה לינשא ונתפייסה אין לה מזונות עוד מהיתומין. ד"ה לית:

פירוש קעח

כל ימי מיגר אלמנותה יש לה מזונות ואין יכולין לכופה ליטול כתובתה ובמקום שיש מנהג הלך אחר המנהג. ד"ה ושמואל:

פירוש קעט

יכולין ליתן עצה לסלק האלמנה ממזונות ע"י שיתן לה כתובתה כיון דתלוי בדעתה ולא מיקרי עורכי הדיינים. ד"ה דנייחד: דף נד ע"ב

פירוש קפ

אדם משעבד גופו לדבר שאין לו ולדבר שאינה בעולם. ד"ה אע"פ:

פירוש קפא

מה שכותבין ד' אמות שיש לי בחצירי ויודעין שאין לו כיון שהודה הוא הודאת בע"ד כו'. בא"ד:

פירוש קפב

מורדת פוחתין לה כתובתה ותוספת. ד"ה למורדת:

פירוש קפג

פגמה כתובתה לא תגבה גם תוספת אלא בשבועה אפילו כשהם בב' שטרות. ד"ה ולפוגמת:

פירוש קפד

מכרה ומשכנה מקצת כתובה יש לה מזונות וכן אם תבעה כתובה ולא תוספת. ד"ה ולתובעת:

פירוש קפה

עוברת על דת הפסידה כתובתה ותוס'. וממאנת שנייה ואיילונית אין להן כתובה [ויש לה] תוספת. ד"ה ולעוברת:

פירוש קפו

ב"ח גובה משבח ששבחו יתומים ולא משבח דמקבל מתנה. ד"ה ולשבח: דף נה

פירוש קפז

נשבעה על כתובתה סתם הוי כנשבעה גם על התוספת. ד"ה ולשבועה:

פירוש קפח

פגמה כתובתה נפגמה גם התוספת ושביעית משמטתה. ד"ה ולשביעית:

פירוש קפט

הקפת חנות ושכר שכיר משמט לרבי יוסי ואיכא למ"ד דפליג. בא"ד:

פירוש קצ

זכו בשדה זו לפלוני אפילו לא אמר כתבו וחתמו לא צריך לאימלוכי ביה (עיין בפנים). ד"ה כתובו:

פירוש קצא

בשטר מכר חוזר בשטר ולא במתנה ולר"ת במתנה חוזר. בא"ד:

פירוש קצב

מתנת ש"מ ע"י קנין ולא נכתב קנין בשטר אם מת קנה עמד חוזר ורשב"ם לא פירש כן. ד"ה מתנת ש"מ: ע"ב. (וצ"ע גדול דהא לכל הפירושים סובר שמואל דלא קנה אפי' כשלא נכתב קנין בשטר וקי"ל כשמואל עי' בתוס' וגם הם פוסקין כשמואל מאחר דפסקו דאם כתוב בו קנין לא קנה ולרב קנה כמתנת בריא וא"כ קשה ממ"נ וק"ל. ובתוספות שאנ"ץ מצאתי דמפרש חד תירוץ דלשמואל קנה כשמת אם לא נכתב הקנין בשטר ואז אתי שפיר):

פירוש קצג

כתוב בו קנין לא קנה ונהגו לכתוב ואמר לנו הוו עלי עדים וקנו ממני בכל לשון של זכות וטוב לכתוב וקנינא מיניה מוסף על מתנתא דא או ואף קנו ממני בכל לשון וכו'. בא"ד:

פירוש קצד

אמר לאחד תקנה זה לאחר ל' יום לא קנה. ד"ה ואין שטר:

פירוש קצה

מטבע נקנית אגב קרקע ולא הלוואה: ודלא כרש"י. ד"ה שאם אמר:

פירוש קצו

מורשה שליח שוייה. בא"ד:

פירוש קצז

מת המרשה קודם שיגיע ליד המורשה אין יכולים היתומים לתבוע מן הנפקד. בא"ד:

פירוש קצח

שבור כדי ע"מ שאין לי עליך דין נזק אין מועיל אבל למחול יכול וכן על מנת שתפטרני משאר כסות ועונה רשאי וכן באונאה ושביעית. ד"ה הרי: דף נו

פירוש קצט

אין עושין כתובה מטלטלי אם לא שיקבל אחריות אם יאבדו או יזולו: ד"ה אין עושין:

פירוש ר

אסור לקדש בתו כשהיא קטנה: ד"ה בגרה: דף נז ע"ב

פירוש רא

קנה עבד ונמצא לסטים מזויין ומוכתב למלכות אם נתן הדמים סבר וקבל ואם לאו אומר לו הרי שלך לפניך. ד"ה תנהו: דף נח

פירוש רב

קונם שלא אעשה לך דבר פלוני לא הוי דבר שאין בו ממש. ד"ה קונם: דף נט

פירוש רג

קונם שאעשה לפיך הוי דברים שבינו לבינה. ד"ה ר"ע:

פירוש רד

לא אמרו אלמוה לשיעבודא דבעל שאינה יכולה להקדים אלא בעיקר מעשה ידיה ולא בדבר שאינו אלא לפירות: בא"ד:

פירוש רה

משכונו ביד אחר יכול להקדיש ולא לאסור בקונם. ד"ה שדה: ע"ב (וכן פסק באגודה וצ"ע מנלי' דדילמא לפי האמת דקאמר הגמרא קונם מפקיע מידי שיעבוד כ"ש משכון דמה דמפרש התוספתא היינו קודם דקאמר בגמרא קונם מפקיע והוי ממש סברא הפוכה דהא הקדש קדושת דמים דאינו מפקיע מידי שיעבוד מפקיע מידי משכון וקונם דמפקיע מידי שיעבוד לא יפקיע מידי משכון. (וצ"ע):

פירוש רו

קונם דאסור רק לאחד אלמוה רבנן לשעבודא דבעל או דאשה או דב"ח אבל איסור הנאה לכל העולם הוי כהקדש ומפקיע מידי שיעבוד ולא אלמנה (עיין מס' גיטין פרק השולח דף מ ע"ב ד"ה הקדש) ד"ה קונמות:

פירוש רז

תינוק בריא יכול להניק עד ד' שנים וכחוש עד ה' שנים ולא יותר. ד"ה ר"י: דף ס

פירוש רח

גונח יונק חלב בשבת אף באין סכנה: ד"ה גונח.

פירוש רט

כל שאיסורו משום מראית העין אסור בחדרי חדרים באיסור מלאכה דאורייתא ולא באיסור דרבנן: ד"ה ממעכן:

פירוש רי

ביצת נבילה אפילו שכמוה נמכרת בשוק אסורה כדתנן מס' עדיות [פ"ה מ"א]. (עיין מסכת עירובין פ' הדר דף סב ע"ב). ד"ה אפילו ביעתא: דף ס ע"ב

פירוש ריא

אין להורות במקום רבו אפילו מוחל הרב על כבודו. ד"ה כי:

פירוש ריב

גרושה מנקת ר"ת אסרה לינשא (ורבינו שמשון הזקן התירה). ד"ה והלכתא:

פירוש ריג

אלמנה כשרוצה לינשא או תובעת כתובתה אינה משועבדת עוד להניק. בא"ד:

פירוש ריד

כשהוא עשיר ויכול לקנות לה שפחות כפי צרכה יושבת בקתדרא ואינה מחויבת לעשות מלאכה לחד תירוץ. ד"ה ואחת דף סא

פירוש רטו

אין ליתן מפתח מידו ליד אשתו נדה ואין להקל בימי לבונה. ד"ה מחלפא:

פירוש רטז

קונם שאיני עושה לאבא לאביך לאחיך וליתן לפני בקרך אין יכול להפר: ד"ה לא יתן: דף סא

פירוש ריז

כשהנשים שמחות שיצאו בעליהן ללמוד ובלא פיתוי יוצאין כמה שרוצים ושלא ברשות יוצאים (כל) ל' יום (עיין בפנים כי אחר העיון משמע דר"י סובר דאף בפיתוי יוצאים כמה שרוצים). ד"ה אלא: דף סב

פירוש ריח

פי' ריב"ם פועלים שעושים מלאכה בעירן עונתן ב' בשבת. ובעיר אחרת וחוזרים כל יום לביתם אחת בשבת וכשאין חוזרין לביתם שוהין כל ז' מבחוץ (ור"י לא פי' כן). ד"ה והתניא:

פירוש ריט

[אין] פותחים להתיר נדר בנולד אבל אם אמר קונם פלונית שאבי' רע מת או עשה תשובה אין זה נולד. ד"ה אדעתא: דף סג ע"ב

פירוש רכ

אמרה איני ניזונית ואיני עושה חייבת במזיגת הכוס והצעת המטה כו' אך פטורה מכל מלאכות. ד"ה רב הונא:

פירוש רכא

חייב להשכיר את עצמו כדי לזון את אשתו [ור"ת לא פי' כן] ד"ה באומר:

פירוש רכב

מכריזין על מורדת פעם אחת בשבת: ד"ה דיקא: דף סג ע"א

פירוש רכג

מורדת [דמאיס עלי] נוטלין ממנה מה שתפסה ונותן גט לאלתר: ד"ה ואינהו:

פירוש רכד

אין יכולה לומר מאיס עלי אלא במקום דרגלים לדבר. ד"ה אבל

פירוש רכה

אין אשה נאסרת עד שיראו כדרך המנאפים. בא"ד:

פירוש רכו

אמרה טמאה אני לך אין להתירה ע"י טעמים דמפרש בשילהי נדרים: בא"ד:

פירוש רכז

אמרה מאיס עלי אין כופין הבעל ליתן גט. בא"ד:

פירוש רכח

היכא דלא פשיט הש"ס אמרינן מוציא מחבירו עליו הראיה: ד"ה משום: דף סד

פירוש רכט

לרש"י אם שניהם חפצים לייבם אין כופין אותו לחלוץ ואם רוצה לייבם ולא היא כופין אותו לחלוץ ולפי' ר"ת אם ניכרים שמתכוונין למצוה כגון שתובעין לחלוץ אפ"ה אין כופין לייבם ומרחיקין אותן מן הייבום. תבע לייבם אין כופין לחלוץ אלא מטעינן ליה אם אינה חפצה אבל אם אינו רוצה לא לחלוץ ולא לייבם נראה דכופין: ד"ה ודיני:

פירוש רל

שכר שבת ע"י הבלעה מותר כגון שכר שנה חדש שבת: ד"ה דמחזי: ע"ב

פירוש רלא

אין פוסקין לאשה דבר שאינה רגילה בחיי הבעל: ד"ה רגילה: דף סה

פירוש רלב

אין לאב בחבלה דבת. ד"ה ה"ג. ע"ב

פירוש רלג

פסקה לבעלה בזה הלשון שום במנה ושוה מנה אין נותנת אלא מנה כתבה שום מנה סתם נותנת ל"א סלע ודינר. ד"ה שום: דף סו

פירוש רלד

כשהחתן מייחד תוספת לכתובה ובא לשומם ולכתוב שוים פוחת חומש. ד"ה וכשחתן: ע"ב

פירוש רלה

גמלי ערביא ואשלי דקמחוניא פירוש חבלים שסומכת עליהן [גובה כתובתה מהן] מכרן הבעל היא מוציאה מיד הלקוחות. ד"ה גמלי: דף סז

פירוש רלו

נטל לקט שכחה ופאה ונודע שהוא עשיר גובין הימנו (עיין בפנים כי משמע דדוקא רש"י סובר כן אבל לא ר"ת). ד"ה כאן: דף סח

פירוש רלז

נטל לקט שכחה ופאה אין מחייבין אותו למכור את כליו. ונוטל מקופת צדקה מחייבין אותו. בא"ד:

פירוש רלח

פרנסה טרפה ממשעבדי ששיעבדו האחים ולא האב ותנאי כתובה לא טרפא ממשעבדי ששעבדו האחין. ד"ה דאילו. ע"ב

פירוש רלט

רגיל ר"ת כשישב בדין ואחד מבעלי דינים מגזם לחבירו ואמר כך וכך תתחייב לי בדין היה אומר לו שקר אתה דובר כי לא יתחייב לך: ד"ה ואישתיק: דף סט

פירוש רמ

נידוי על תנאי צריך הפרה בדבר שהמנודה מסופק אם יוכל לקיים התנאי אבל במקום שבידו לקיים א"צ התרה. ד"ה ובשמתא:

פירוש רמא

מצוה לקיים דברי המת אפי' בבריא ודוקא שהושלש מתחילה לכך ודוקא שמת נותן בחיי מקבל אבל דברי ש"מ ככתובים דמיא בכל ענין. ד"ה הא: דף ע: מצוה לקיים דברי המת כופים היורשין אבל המקבל לא זכה בחפץ אם היתומים נתנוהו לאחר אבל דברי שכ"מ קנה המקבל החפץ אם נתנוהו לאחר מוציא הימנו המקבל אם בעין ואם אינו בעין גובה מאיזה שירצה. גי' תוס' שאנ"ץ:

פירוש רמב

פעוטות שיש להם אפוטרופוס אין מקחן מקח אך מתנתן מתנה: ד"ה אבל:

פירוש רמג

המדיר אשתו מליהנות לו לרש"י יש בכלל לשון זה הנאת תשמיש ור"ת פי' דדוקא מזונות בלבד: ד"ה המדיר:

פירוש רמד

[לר"ח] אין כופין להוציא אלא באומר איני זן ואיני מפרנס או בבאה מחמת טענה אבל היכא דתנן יוציא אין כופין אלא אומרים לו ב"ד חייבוך להוציא ואם לא תוציא מותר לקרותך עבריין: ד"ה יוציא:

פירוש רמה

דבר שאין רגילות למשפחתה אלא לעשיר כשהיא עמו יתן לה ולא כשאינה עמו (זהו ממש ההיפך מהתוס' וצ"ל כן דבר שאין רגילות למשפחת העשירים כמו בעלה אלא בבית אביה היתה רגילה מפני רוב עשרו כשהיא עמו לא יתן לה וצריכה לגלגל עמו וכשאינה עמו חייב ליתן לה כמנהגה בבית אביה). ד"ה והאידנא: ע"ב

פירוש רמו

לא אלמוה רבנן לשיעבודה דאשה קודם שנשאת ויכול להפקיע שיעבודה בקונם. ד"ה שהגיע

פירוש רמז

המודר הנאה מחבירו נותן לאחר והוא נותן למודר אבל הפקר לא התירו אלא לבא עמו בדרך ואין לו לאכול: ד"ה טפי:

פירוש רמח

אמר כל הזן אינו מפסיד שרי במודר הנאה אבל אין לומר ליחיד אם תזון לא תפסיד: ד"ה באומר: מתנה ע"מ להחזיר אם הקדישה בעודו בידו מוקדש כל זמן שלא החזירה: [עי' בגמ' ב"ב דף קלז ע"ב]:

פירוש רמט

אין נדר חל בדבר שאין יכול לקיים כמו קונם מכל פירות שבעולם אם לא שיתלה הנדר בדבר אחד ויכול לקיימו כמו קונם מכל פירות אם אעשה זה: ד"ה שלא: דף עא

פירוש רנ

חדש דקרא שלשים וכן (חדש) ט' חדשים דמעוברת וג' דהבחנה וחדש דרבנן חסר: ד"ה רבי יהודה:

פירוש רנא

עוברת על דת מצוה לגרשה ומיבעיא ליה אם אסור לקיימה: ד"ה אימא

פירוש רנב

לנדרי עינוי נפש מיפר בין לעצמו בין לאחרים ודברים שבינו לבינה לעצמו מיפר ולא לאחרים: ד"ה ה"ג: ע"ב

פירוש רנג

אין נשאלים לחכם על ההיקם אם קיים בעלה דבר נדרה אלא ביום שמעו ושוב אין נשאלין (עיין בפנים דקאמרי ואת"ל דנשאלין וכו'): ד"ה אבל:

פירוש רנד

אם רצתה להאכילו דבר איסור וידע ופירש אינה יוצאה בלא כתובה ויכולה לומר משחקת הייתי: ד"ה אי דידע: דף עב

פירוש רנה

יובל ב"ד מברכין על ספירתו וכן עומר אבל זבה לא שמא תראה ותסתור: ד"ה וספרה:

פירוש רנו

אין יכול להפר קודם שיחול הנדר (פי' אין להפר הנדרים שתדור לאח"ז): ד"ה יחזיר:

פירוש רנז

בחצר בלא קלתה נמי אין בה משום פריעת ראש. ד"ה אלא: ע"ב

פירוש רנח

קדשה בסתם ונמצאו בה מומין צריכה גט ואין לה כתובה: ד"ה על מנת:

פירוש רנט

קדשה ופירש קפידא שלא יהא בה נדר זה בכל מילי הוי קפידא אפי' לא קפדי אינשי: ד"ה ומידי דקפדי:

פירוש רס

קדשה וגם כנסה על תנאי צריכה גט (זהו דווקא לרב). ד"ה אלא: דף עג

פירוש רסא

אין תנאי בחליצה ומותרת לשוק בהך חליצה אבל אם אמר לה התקדשי לי בזיקת יבמין צריכה גט מדרבנן הואיל וחליצה היתה על תנאי אינו מפקיע הזיקה מכל וכל לרבינא. ד"ה תנאי: דף עד

פירוש רסב

התקדשי לי במעות הלואה שאת חייבת לי אינה מקודשת. במחילת מלוה שמא מקודשת (זהו לר"י ולרש"י ודאי אינה מקודשת): ד"ה המקדש

פירוש רסג

הלכה אצל חכם והתיר נדרה קודם ידיעת הבעל מקודשת ולא אחר ידיעתו: ד"ה חכם: ע"ב

פירוש רסד

כל הטומאות כשעת מציאתן לחומרא אמרינן הכי ולא משום דנימא כמו שהן עתה כן היו מתחילה: ד"ה על: דף עו

פירוש רסה

היו בו מומין [גדולים לרשב"ג] כופין אותו להוציא ויתן כתובה וכן בבאה מחמת טענה: ד"ה כופין: דף עז ע"א

פירוש רסו

התנה ע"מ שיש בו מומין ואמרה סבורה הייתי לקבל במקום שיש ערמה אין לה כתובה אפי' לר"מ: ד"ה סבורה:

פירוש רסז

באושא התקינו (כו') האשה שמכרה כו' היינו בין שנפלו לה מן האירוסין או קודם בין מן הנישואין. ד"ה לימא: דף עח ע"ב

פירוש רסח

דברים שבלב הוי דברים היכא דאיכא הוכחה: ד"ה כתבינהו:

פירוש רסט

הרוצה ללות או לישא אשה והבריח נכסיו (לאחר) שלא ישתעבדו וכתב נכסיו לאחר קנאן. ד"ה עשאום: דף עט

פירוש רע

פירי דפירי דאתי מעלמא לא תקינו ליה רבנן אלא דאתי מגופה: ד"ה פירא: ע"ב

פירוש רעא

עצי כלאי הכרם מותרים בזרוע ובא הוסיפו מאתים בפירות ולא בעצים: ד"ה אכלה. דף פ

פירוש רעב

השוכר פועל לעשות בשלו והראהו בשל חבירו נותן לו שכרו משלם אם לא שידע שיסתלק מן הקרקע שהראוהו כמו בעל בנכסי אשתו: ד"ה אסתלק:

פירוש רעג

שומרת יבם שמתה הנכסים בחזקת יורשי הבעל. ד"ה נכסים: ע"ב

פירוש רעד

אין ליבמה כתובה עד שתחלוץ: בא"ד

פירוש רעה

יבם אין רשאי למכור נכסי אחיו אפילו ישאר לה כדי שיעור כתובתה ומכרו בטל. ד"ה הרוצה. דף פא

פירוש רעו

אפילו לא הניח המת אלא משעבדי אינה גובה מיבם: בא"ד

פירוש רעז

כל אדם רשאי למכור נכסיו עד זמן שתטרוף אשתו ואפי' שדה שייחד לה בכתובתה [זהו לר"י ולא לרש"י עיין בפנים]: ד"ה מגרשה:

פירוש רעח

אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם. ד"ה התם: דף פב

פירוש רעט

הרי את מקודשת לי אחר שלשים יום ולא קדשה אחר בינתים מקודשת אפי' לא אמר מעכשיו שאם לא תתקדש חייבת להחזיר לו הדמים. ד"ה הא:

פירוש רפ

באשתו כשמייחד לה מטלטלים סתם אין אחריותן עליו: ד"ה התם: ע"ב

פירוש רפא

אע"פ שאין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם מסתלק מדבר שלא בא לעולם. ד"ה כדרב כהנא: דף פג

פירוש רפב

אין אשה נוטלת כתובה בראוי ומ"מ מלוה ראוי הוי לגבי בכור ולא לגבי אשה. ד"ה לכתובת: דף פ"ד

פירוש רפג

תפיסה לא מהני אפילו מחיים אלא למזונות ולא לכתובה ור"ח פי' דמהני דבכולי הש"ס הלכה כמר בר ר"א בר ממיפך שבועה וחיורי. ד"ה והוא: ע"ב

פירוש רפד

כשתפס כשלא כדין והוי גזל לא מצי תו למימר לקוח בידי: ד"ה אית לך:

פירוש רפה

אמר השליח פרעתי למלוה צריך שבועה (עיין בפנים). ד"ה מגו:

פירוש רפו

לא שייך מגו כשאמר דבר שהוא כנגד העד. בא"ד:

פירוש רפז

לתקוני שדרתיך ולא לעוותי דווקא היכא שהזכיר לו דבר שהיה לו להיות נזהר. ד"ה לתקוני:

פירוש רפח

תופס לב"ח לא קנה אפילו עשאו שליח. ד"ה את תופס:

פירוש רפט

אותיות אין נקנין במסירה אלא מסירה ושטר לקיחה כדי לקנות החוב אבל לקנות הקלף קונה בלא שטר. ד"ה אית לך: דף פה ע"א

פירוש רצ

מגו שאין יכול עתה לטעון לא אמרינן מגו שהיה יכול מתחילה לטוענו: בא"ד:

פירוש רצא

מרענא לשטרא היינו שבעל השטר צריך שבועה אפי' ע"פ קרוב ופסול [היכא דקים ליה בגויה]: ד"ה מרענא:

פירוש רצב

כשנכתב הפסק אם תשבע תפטר צריך אח"כ עדות שקיימה: ד"ה אלמא:

פירוש רצג

לא טענינן ליתמי מידי דלא שכיח כגון נאנסו או אביהן מצא מציאה. ד"ה חדא: ע"ב

פירוש רצד

כשידוע שהופקד בידו אין נאמן שוב לומר לקוח הוא בידי: ד"ה ועוד:

פירוש רצה

אם אמר ציירי בסידנא וכך וכך הוא אינו סימן: ד"ה קיהיב:

פירוש רצו

שודא דדייני הדיין יתן למי שירצה [לפר"ת ודלא כרש"י]: ד"ה שודא:

פירוש רצז

מכירת שטר דרבנן: ד"ה המוכר:

פירוש רצח

אפי' נותן לו הלוה הרבה כדי שיחזיר לו השטר אין בו אונאה. בא"ד:

פירוש רצט

קטנה לא מיחייבא בדינא דגרמי. ד"ה תיזיל: דף פו

פירוש ש

המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו חייב רק כפי דמים שנתן. בא"ד:

פירוש שא

לב"ח אי אית ליה זוזי לא מסלק אלא בזוזי ולניזק אפילו בארעא ולפועל דוקא בזוזי אפי' לית ליה: ד"ה לב"ח:

פירוש שב

כשיש כדי לפרוע לב"ח או לכתובת אשה יהבינן לב"ח ואפי' לאחר מיתה ומטלטלין אפי' קדמה זמן הכתובה לב"ח. ד"ה לאשה.

פירוש שג

כשתבעוהו לפרוע תלה מעותיו בעובד כוכבים ובשעת גבייה לא הוה ליה אפי' הכי חייב לפרוע מעות. ד"ה ההוא:

פירוש שד

אין נזקקין לנכסי יתומים משום צררי והשעבוד חל גם על המעות וצריכים לפרוע כשידוע שלא פרעו (היינו דוקא לחד מ"ד וצ"ע גדול בפנים). ד"ה אמר:

פירוש שה

מצות כיבוד אב ואם אין כופין עליה משום דמתן שכרה בצידה אבל דבר שהוא קלון להם כופין. ד"ה פריעת:

פירוש שו

כופין אפילו במצוה דרבנן (ודלא כרש"י). בא"ד:

פירוש שז

מגלגלין בשבועה דרבנן. ד"ה ר"א: דף פו ע"ב

פירוש שח

האשה ששברה כליו של בעל אפילו בפשיעה פטורה מלשלם: בא"ד

פירוש שט

כרגא דאלמנה וכסף דגולגלתא הוי בכלל מזוני. ד"ה לכרגא: דף פז

פירוש שי

לוו לצורך קבורה מוכרין בלא הכרזה. ד"ה ולקבורה:

פירוש שיא

לא שייך מיגו בדבר שאין ידוע לו. ומת בעלה במלחמה ליכא מיגו דאי בעי' אמרה מת על מטתו. ד"ה דמיפרע: ע"ב

פירוש שיב

בשבועה דאורייתא מצי למימר השבע וטול [וה"ה השבע והפטר] ומציא אשה למימר לבעלה כשנשבעה על כתובתה דהיא שבועה מדרבנן השבע והפטר (ולא הוא השבע וטול). ד"ה מייתי: (וצ"ע בפנים דמשמע דאפילו אם ירצה הבעל להשביע לא מצי וצע"ג): דף פח

פירוש שיג

אין מוכרין שלא בפני ב"ח אלא שולחין [אליו אגרת] שלש פעמים ואי לא אתי מחליטין לנכסיה. ד"ה ורבא:

פירוש שיד

נתמנה מעצמה אפוטרופוס לכ"ע משביעין אותה ואין ממנין נשים אפטרופסין. ד"ה וקמיפלגי: ע"ב

פירוש שטו

אין משביעין האשה שבועת אפוטרופוס אם לא שתובעת כתובתה אפילו מינה אפוטרופוס. ד"ה לאפוקי:

פירוש שטז

כותבין שובר (ודלא כרש"י). ד"ה ש"מ: דף פט ע"א

פירוש שיז

במקום שידוע לנו שכתב לה כתובה ונשרפה חיישינן שמא כתב לה אחרת. ד"ה במקום:

פירוש שיח

האשה שאמרה לבעלה גירשתני נאמנת היינו דווקא כשאינה תובעת כתובתה אבל כשתובעת כתובתה לא מהימנא דמחמת חמוד ממון עשתה: ד"ה מגו:

פירוש שיט

תבעה כתובתה והוא אמר לא גירשתיך פטור משארה וכסותה כטוענו חיטין והודה בשעורים. ד"ה יכול: ע"ב

פירוש שכ

ב"ח מאוחר שקדם וגבה במטלטלין מה שגבה גבה ולא במקרקעי: ד"ה ש"מ: דף צ

פירוש שכא

מתה אחת בחייו ואחת במותו אפי' בחיי שניה נוטלין בני הראשונה כתובת אמן (וצ"ע היכן מוכח זה בפנים ונלע"ד דהוכחתן מדמקשה על רש"י לאחר מיתה פשיטא הא מת קתני דלמא לאחר מיתה ר"ל אחר מיתת שניה אז נוטלין בני הראשונה כתובת אמן אלא ודאי פשיטא להם דאפי' בחייה נוטלין ודו"ק. ד"ה וכ"ת: דף צא ע"א

פירוש שכב

גבי נכסים מועטין לענין שישאלו הבנים על הפתחים ל"ש בין מועטין ונתרבו או להפך זכו בהן היורשין ולענין בנין דכרין איכא פלוגתא: ד"ה כך. ע"ב:

פירוש שכג

שדה זו שאירש מאבא מכור לך קנה: ד"ה דזבנה:

פירוש שכד

היכא דאית ליה ללוה פסידא מגבי ליה ארעא אפילו אית ליה זוזי: ד"ה אי: דף צב

פירוש שכה

הנחתי לך מקום כו' לא שייך גבי לוקח ראשון אלא לגבי בעלים: ד"ה אבל: ע"ב

פירוש שכו

קרוביו של הערב לא יעיד ללוה ולמלוה וכל כה"ג: ד"ה דינא:

פירוש שכז

טוענין ללקוחות וליתמי פרעתי או מזוייף. בא"ד: אמר הלוקח אין לו עדים וראיה ואחר כך מצאן אין יכול להביא: [אינו בתוס' שלנו כאן ובפ"ק דב"ק דף ח ובפ' המוציא יין [דף ע"ח ד"ה ת"ק] תמצאנו]:

פירוש שכח

במקום שמפסיד הכל ליכא מי שפרע. ד"ה עד שלא: דף צג

פירוש שכט

היתה כתובתה מרובה משל חברתה ואין שם לפרוע הכל חולקין בשוה לפי המעות: ד"ה רבי אומר:

פירוש של

אין להשביע לכל ב"ח שמא יש ב"ח הקודמו ויטרוף ממנו וא"כ יכסוף (עיין בפנים). ד"ה שנמצאת: דף צד ע"א

פירוש שלא

אם מותר לקבל שבועה מן העובד כוכבים (עיין מס' גיטין פרק הניזקין דף נ' ע"ב ד"ה יתומים): בא"ד

פירוש שלב

ב' שטרות במקום שניכר מתוך השטר שאחד קודם עדיו בחתומיו זכין לו ובשאין ניכר זכה זה שמוסר לו ראשון: ד"ה כתב: ע"ב

פירוש שלג

שודא דווקא דיין מומחה כרב נחמן ואפילו במטלטלי שייך שודא [דלא כפר"ח]. ד"ה אימיה:

פירוש שלד

יורשי כתובתה חייבין בקבורתה אפילו במקום דאין יורשין כלום ויורשי הבעל יורשין אותה כגון דליכא אלא מטלטלין ולא שקלו כתובתה אפ"ה חייבין בקבורתה: ד"ה ואין חייבין: דף צה ע"ב

פירוש שלה

עבד שהניח תפילין לפני רבו [לא] יצא לחירות ומכל מקום אין רגיל להניחן כל שעה: ד"ה אבל: דף צו

פירוש שלו

יתומים שאמרו נתננו מזונות אלהבא עליהן להביא ראיה: ד"ה יתומים:

פירוש שלז

נתקבלה כתובתה או תבעה כתובתה בב"ד אפי' ממזונות שעברו [עליהן] להביא ראיה. ד"ה נשאת: ע"ב

פירוש שלח

שכיב מרע שאומר תנו מנה לפלוני בעל חובי נוטל שניהם המתנה והחוב אבל אם אמר תנו מנה לבעל חובי ולא אמר לפלוני אינו נוטל רק החוב כי רוצה לומר תנו מנה לבעל חובי בחובי: ד"ה רצה:

פירוש שלט

זבין קרקעותיו ואמר בשעת מכר למיזבן תורי כי לא איצטריכי ליה זוזי הדר זביני וכן היכא דזבין נכסי' אדעתא למיסק לארעא דישראל אבל מכר מלבושיו אדעתא למיסק לא מהני אם לא יתנה בפירוש ויש מקום דאפי' גילוי דעת לא צריך כמו במברחת דלעיל ומי שהלך בנו למד"ה ושמע שמת וכתב כל נכסיו לאחרים ושוב בא בנו אין מתנתו מתנה. ד"ה זבין: דף צז

פירוש שמ

מי שהלך למד"ה ואשתו תובעת מזונות אינה נשבעת כלל אלא בשעת גביית כתובה ואפי' אם מכרה למזונות שלא בבית דין אין משביעין אותם שלא גבתה יותר. ד"ה מוכרת: דף צח

פירוש שמא

אלמנה קודם גביית כתובה משביעין אותה שלא עכבה משל בעלה כלום ואם מכרה שלא בבית דין משביעין אותה שלא גבתה יותר ושלא זילזלה בנכסים. בא"ד:

פירוש שמב

חזקת בית דין הדיוטות לא הויא חזקה אם שמו קרקע לאלמנה: ד"ה דאמרי:

פירוש שמג

אין אונאה לקרקעות אבל בטול מקח יש והיינו דווקא כשהטעה בחצי כגון שוה ק' בר' אבל אם לא הטעה כל כך אפילו שוה פרוטה פחות מחציו המקח קיים. ד"ה אלמנה:

פירוש שמד

ראובן ששלח את שמעון לקבל מעותיו מעובד כוכבים וטעה העובד כוכבים והלך לו וא"י היכן הוא הכל לשליח שאם רצה יחזירנו לעובד כוכבים בלא דעת ראובן (עיין בפנים כי ר"ת פסק דהכל לבעל המעות): ד"ה. אמר רב פפא: ע"ב

פירוש שמה

פלוגתא דרב אלפס ורבינו האי כשאומר לשלוחו מכור לי כור והשליח מכר חצי כור אם המקח קיים או לאו: ד"ה אמר לאחד: דף צט ע"ב

פירוש שמו

הקונה במקום מצרן הוי כשליח ומ"מ עדיף משליח גמור לענין לתקוני שדרתיך: ד"ה ה"ג:

פירוש שמז

שליח דיינים אלים טפי. ד"ה רבא אמר: דף ק' ע"א

פירוש שמח

שליח שטעה בפחות משתות המקח קיים ומחזיר אונאה (וצ"ע כי הש"ס פוסק דשליח כאלמנה ואפי' בפחות משתות המקח בטל ודו"ק) בא"ד:

פירוש שמט

אחים שחלקו שטעו בשתות ואמרו נפלוג בשומת ב"ד מכרן בטל כדין דיינים וביותר משתות במטלטלין בטל ובמקרקעי אין אונאה עד פלגא: ד"ה אמר רב נחמן:

פירוש שנ

אחים שבאו לחלוק בוררין להם לחלוק בגורל. חלקו ובא להן אח והניחו לו קרקע אחת יגרילו אם יפול לו אותו קרקע מוטב ואם לאו יחלקו בתחילה (עיין בפנים): ד"ה בוררין:

פירוש שנא

כשבלאות קיימות נוטלת הממאנת ואם כילה הבעל אפילו הקרן אין לה עליו כלום ואפילו הפירות שליקט והן בעין אין לה. ד"ה אילימא: דף קא

פירוש שנב

נשבית ומיאנה וכן באלמנה שנשבית ומת בעלה אין היורשין חייבין לפדותה וכן נשבית ולוותה ופדאתה עצמה ומיאנה: בא"ד:

פירוש שנג

כתב אני פלוני בן פלוני חייב לך מנה הוי כחותם תחתיו אבל חתם עצמו לעיל ולמטה כתב חייב אני לך מנה לא מהני כלום (זה הלשון אינו מכוון עם התוספות ולע"ד צ"ל כך

אבל אם חתם שמו למעלה ולמטה הימנו כתב אחר לא מהני כלום): ד"ה דאמרה. דף קא ע"ב

פירוש שנד

צררי לקטנה לא מתפסי אינשי [עיין בפנים]. ד"ה אימר צררי: דף קב ע"ב

פירוש שנה

המשכיר לא' רחיים כדי לטחון לו ושוב נזדמן לו רחיים אחרת לא יוכל לומר תן לי שכר רחיים כי יאמר לו אטחון לך בשכרך וצריך להניח לו הרחיים והמשכיר עם הרחיים שלו טוחן ומוכר ואם לא יוכל לטחון המשכיר עם הרחיים שלו כדי למכור יכול המשכיר לחזור מאחר דאית ליה פסידא וצריך השוכר להחזיר לו הרחיים או ליתן דמים: ד"ה ולא: דף קג

פירוש שנו

כל היכא דאמר מזומן לחיי עולם הבא היינו בלא דין ובלא ייסורין: ד"ה מזומן: ע"ב

פירוש שנז

הר"ר חיים כהן אמר אילו הייתי כשנפטר ר"ת הייתי מטמא לו: ד"ה אותו

פירוש שנח

חולי מעיים פטורין מן התפילין ורבינו הקדוש היה נוהג בקדושה ונזהר: ד"ה ומנח: דף קד

פירוש שנט

עד שאדם מתפלל שתכנס תורה לתוך גופו יתפלל שלא יכנסו לתוכו מעדנים: ד"ה לא נהניתי:

פירוש שס

אחריות טעות סופר הוא מכי שלמי יומי אכרזתא אכיל הלוקח פירות (אלו השני דינין נקדתי בהיות כי אינו מוכח מהתוספות דהלכה כן רק מביאין דרבא ס"ל הכי. (עיין בפנים): ד"ה ה"ג. ע"ב

פירוש שסא

אין להיות לאדם אחד שתי שררות. ד"ה קשיא: דף קה ע"א

פירוש שסב

אין ליטול שכר מבעלי דינין אך יטול מצבור וגם דייני גזירות כל שעה ישבו בדין ולא היו עוסקין בשום מלאכה והיה מוטל על הצבור לפרנסם ולהכי מלמדי הלכות שחיטה נטלו שכר מתרומת הלישכה אע"פ ששכר לימוד אסורה. ד"ה גוזרי:

פירוש שסג

מלך במשפט יעמיד ארץ היינו דיין דאינו צריך לממון שהוא עשיר וגם אינו צריך לת"ח שהוא בקי. ד"ה מאי: ע"ב

פירוש שסד

לא לידון איניש לא למאן דרחים ליה ולא למאן דסני ליה כי ההוא דפרח גדפא ארישיה. ד"ה לא למאן.

פירוש שסה

תלמידי חכמים כפרה לכל ישראל בכל מושבותם כאלישע ותלמידיו ישבו לפניו וקרי ליה ביכורים ומזבח. ד"ה וכי:

פירוש שסו

לא היו שוחטין אלא מיוחסין לכן שוחטין הכהנים (אינו בתוס' שלנו) [תמצאנו בתוס' קידושין דף ע"ו ע"ב. ד"ה אין בודקין].

פירוש שסז

פוסקין מזונות לאשת איש כששמעו בו שמת בב' עדים. וכן ע"פ עד אחד אין יורדין לנחלה לירד ולמכור אבל לאכול הפירות הגדילים בארצו יורדין. ד"ה ששמעו בו שמת כ"ע ל"פ: דף קז

פירוש שסח

לוותה ואכלה ובא הבעל ואמר פסקתי לה מזונותי' נאמנת בשבועה (ודלא כרש"י דמפרש דהוא נשבע). ד"ה ואם בא:

פירוש שסט

לוותה ואכלה א"צ לפרוע אם לא פסקו לה ב"ד. ד"ה ואם בא ואמר לה צאי:

פירוש שע

יבם שעמד בדין וברח או חלה ניזונת משלו כיון ששהה ג' חדשים ולא כנסה (ודלא כרש"י דמפרש דוקא ברח אבל חלה לא). ד"ה עמד: ע"ב

פירוש שעא

כלי חרס שמשימין בו עופרת אין נאסר בעופרת ביין נסך יותר משאר כלי חרס אלא דווקא כלי חרס שמחופה בזכוכית ואם כולו זכוכית אין נאסר ולענין חמץ בפסח חיוורי נמי אסירי דתשמישן בחמין. ד"ה הני וד"ה ירוקי:

פירוש שעב

מותר ליקח ממודר הנאה בפחות מעט. (אינו בתוס' שלנו) (דין זה הוא משנה במסכת נדרים דף לא וע"ש):

פירוש שעג

פורע חובו דמותר במודר הנאה פר"ת דוקא במזונות אשתו דאפשר שתתפרנס במקום אחר אבל שטר אחר לא. וריב"א פי' ה"ה בב"ח אחר וכן רש"י. ד"ה הא מני: דף קח ע"א

פירוש שעד

בנכסים מועטין הבנות יזונו והבנים ישאלו על הפתחים. ד"ה אדמון: ע"ב

פירוש שעה

טענו חיטין ושעורין והודה באחד מהן חייב ד"ה אי הכי:

פירוש שעו

הפוסק מעות לחתנו במעמדה ולא רצה ליתן אומרת לבעל או כנוס או פטור. ד"ה הפוסק:

פירוש שעז

דברים הנקנין באמירה היינו שקדשה מיד מתוך התנאי או לאחר הזמן והזכיר התנאי בשעת קידושין אבל התנו עתה וקדשה אחר זמן ולא הזכירו התנאי בשעת קידושין לא ואיירי נמי דווקא מנישואים ראשונים. ד"ה תשב: דף קט

פירוש שעח

לא אמרינן השני נוח לי כו' בדבר שמודה בהודאתו שכן הוא. ד"ה אדמון:

פירוש שעט

הדיינין אין נותנין לב לדעת מה שכתוב בשטר אם לא שראוי לדקדק. ד"ה ל"ש:

פירוש שפ

טוענין ליורש כל מה שהיה טוען אביו ושכיח ולא אמרי' מגו למפרע. ד"ה אם: ע"ב

פירוש שפא

אין טוענין ליתומים מזויף. (נקדתיו כי נ"ל טעות דלעיל פרק מי שהיה נשוי פסקו ההפך וכן בפ"ק דגיטין והתוס' אינם אומרים כאן דאין טוענין אלא אומרים לפי מה שפי' דאין טוענין א"ש אבל הדין אינו כן כדפסקו לעיל וצ"ע). בא"ד:

פירוש שפב

אדם יכול לומר ואי לא מהדרינא שטרא למריה להפקיע זכות הבא לידו אבל אין יכול לומר ואי לא מזבנינא ליה. ד"ה דרבנן:

פירוש שפג

קל יותר להמניע את המוכר למכרו מלהמניע את הלוקח ללקחו דזכות הוא לקנות. ד"ה ורבנן: דף קי

פירוש שפד

אין נזקקין לתובע תחלה היכא דאיכא הפסד לאידך. ד"ה סוף:

פירוש שפה

אין נזקקין לנכסי יתומים מיהו אם תפס ועתיד לגבות מהן כשיגדלו לא מחייבינן להחזיר. (זה אינו בתוס' שלנו):

פירוש שפו

בן יהודה שאירס אשה [ביהודה או בן גליל שאירס בגליל אין כופין אותה לצאת אבל בן יהודה שאירס בגליל או בן גליל שאירס ביהודה כופין אותה] לעלות אחריו. ד"ה שלש:

פירוש שפז

אין אנו חפצים שיהיו עבדים בירושלים יותר מדאי אלא מיוחסים. ד"ה ואין: ע"ב

פירוש שפח

הר"ר חיים אמר דאין מצוה עכשיו לדור בארץ ישראל. ד"ה הוא:

פירוש שפט

הוא אומר שלא לצאת כופין אותה שלא לצאת אפילו מנוה רעה ליפה ואפילו בשאר ארצות כופין אותה אבל לא מנוה רעה ליפה. ד"ה היא:

פירוש שצ

כסף לא משמע מטבע אלא נסכא. ד"ה ואימא:

פירוש שצא

לא יגלו לעובדי כוכבים סוד העיבור. ד"ה שלא: דף קיא ע"א

פירוש שצב

ר' חנינא היה שוקל אבנים אם היה כבדות אמר כבר נכנסתי לא"י. ד"ה ר"ח: דף קיב